

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Іванова К., Щербина В. – ст. 2 курсу, гр.ФКвн-21

Науковий керівник – викладач Циганчук В.А.

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

В умовах фінансово-економічної кризи, інфляції, значних валютних коливань, а також прямих загроз національній (і, в тому числі, фінансовій) безпеці країни, надзвичайно важливим є забезпечення надійності та стабільності виконання основного фінансового плану – Державного бюджету України. Даний процес є складним та багатограним, а визначальну роль у ньому відіграє Державна казначейська служба України (ДКСУ). Управління бюджетними потоками в процесі виконання бюджетів є однією із найбільш складних та водночас актуальних проблем, що торкаються усіх верств населення. Більше того, беззаперечним є факт, що системне управління процесом виконання бюджетів є невід'ємною запорукою розвитку економіки в цілому.

Бюджетний аналіз як складова фінансової науки на сьогоднішній день залишається актуальним і перспективним як в науковому, так і в практичному аспектах.

На сьогоднішній день на збільшення дохідної частини Державного бюджету України негативно впливає чимало факторів, зокрема існування тіньових схем ведення бізнесу, надання податкових пільг, неузгодженість потреб у податкових надходженнях з можливостями їх отримання, недосконалість правових норм щодо забезпечення державного контролю в процесі управління ресурсами. Все це сприяє прийняттю неефективних та суб'єктивних бюджетних рішень як на стадіях складання, розгляду та затвердження бюджету, так і на стадії його виконання [1, с.64].

У сучасних умовах господарювання нагальні проблеми у формуванні дохідної частини бюджету продовжують залишатися непоміченими, живлячи тіньову економіку з її негативними наслідками та створюючи підґрунтя для корупції.

Першочерговим завданням є створення системи виконання державного бюджету, яка давала б змогу забезпечувати контроль за відповідністю державних доходів прийнятому закону про бюджет на поточний бюджетний рік, а також рівномірний розподіл надходжень і витрат у часі, підтримання їх пропорційності упродовж бюджетного року.

З метою забезпечення своєчасності і повноти фінансування, здійснення контролю за використанням бюджетних коштів фінансові органи і відділення Державного казначейської служби України на місцях повинні тісно співпрацювати між собою [2, с.104].

Значною проблемою у функціонуванні підрозділів ДКСУ є невиразне розмежування функцій, що забезпечують бюджетне фінансування. Ще однією суттєвою проблемою казначейського обслуговування державного бюджету є об'ємність та складність форм звітності про використання фінансових ресурсів державного бюджету, виконання бюджету та кошторисів, даний процес передбачає додаткових затрат

праці від органів ДКСУ. Також існує проблема кадрової плинності, що викликана сукупністю наступних чинників: занадто завищені кваліфікаційні вимоги, значне навантаження, низький рівень оплати праці, який веде до зниження мотивації до трудової діяльності тощо.

З огляду на це, необхідно здійснити ряд заходів для вирішення виявлених проблем. А саме [3, с. 58 – 60]:

1.Ефективно використовувати тимчасово вільні залишки коштів на ЄКР.

2.Активізувати діяльність органів ДКСУ, пов'язаної з випуском державних цінних паперів.

3.Чітко розподіляти функції і повноваження, що стосується використання бюджетних коштів між органами ДКСУ та Міністерством фінансів України.

4.Розширити повноваження органів казначейства в плані посилення контролю за витрачанням бюджетних коштів.

5. Виділяти кошти з державного бюджету розпорядникам коштів на основі їх реальних потреб.

6.Вдосконалити існуючу нормативно-законодавчу базу, що регулює процес казначейського обслуговування державного бюджету.

7. Спрощення форм звітності та механізму її подання до органів ДКСУ.

8. Вирішити існуючі кадрові проблеми шляхом покращення умов праці, грошового забезпечення, а також підвищення кваліфікаційного рівня.

На даний момент в системі Державної казначейської служби України для обслуговування бюджетів діє програмний продукт – автоматизована система «Казна», що дає можливість спостерігати за рухом коштів бюджетних установ.

Проведені наукові дослідження демонструють, що питання механізму казначейського обслуговування бюджетів є недостатньо вивченими.

Сьогодні утвердилася тенденція до збільшення залишків бюджетних коштів в установах банків, які не використовуються бюджетними установами та організаціями, що фінансуються з бюджету. Такий стан справ пояснюють тим, що з вини головних розпорядників коштів державного бюджету значні суми безпідставно затримуються на рахунках Державної казначейської служби України через несвоєчасний їх розподіл, відсутність належно оформленої кошторисної документації, угод на поставку матеріальних цінностей, обладнання тощо та недосконалість системи видатків державного бюджету [4, с.45].

Можна виокремити такі основні напрями удосконалення казначейського обслуговування державного бюджету за доходами:

- 1) оптимізація казначейської інфраструктури;
- 2) впровадження міжнародних стандартів у роботі ДКСУ;

3) вдосконалення підходів до фінансової звітності про виконання державного бюджету за доходами;

4) модернізація програмного забезпечення у роботі казначейства [5, с. 86-87].

Отже, подальший розвиток системи Державного казначейства України пропонується

пов'язувати із удосконаленням існуючих та створенням нових механізмів у напрямі зосередження та централізації фінансових ресурсів в єдиній структурі органів Державної казначейської служби України та посиленні контрольних функцій з боку держави за своєчасним і повним надходженням до бюджету фінансових ресурсів та їх ефективним використанням.

Література

1. Боровик П. М. Казначейське виконання місцевих бюджетів: проблеми та шляхи їх вирішення / П. М. Боровик, І.М. Козлова, М.Ю. Кодола // Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку фінансової системи України : кол. моногр. / під ред. О.О.Непочатенко. – Умань : Видавн.-поліграф. центр «Візаві», 2015. – Ч 1. – С. 63–67
2. Боярко І. М. Методологічний інструментарій оцінки фінансової стійкості місцевого бюджету / І. М. Боярко, Л.Л. Гриценко // Механізм регулювання економіки. – 2013. – № 2. – С. 100–109.
3. Гріценко І.В. Організаційно-методичні засади фінансового контролю формування і використання коштів загального і спеціального фондів кошторису бюджетної установи / І.В. Гріценко // Обліково-аналітичне та фінансове забезпечення управління підприємства: міжнародний досвід та вітчизняна практика: збірник наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Вінниця: Центр підготовки навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. – С. 58–60
4. Голинський Ю.О. Перспективи впровадження системи ключових показників ефективності виконання бюджетів органами казначейської служби / Ю. О. Голинський // Перспективи розвитку фінансових систем європейських країн в сучасних умовах : зб. тез нак. доп. за матеріалами XIII Міжнар. студ.-аспірант. конф., м. Львів, 23 листопада 2012 р. : Ч. 1. – Львів : ЛДФА, 2012. – С. 44–47.
5. Циганчук В.А. Оцінка інноваційних кластерних проєктів / В.А. Циганчук, І.В. Гріценко, Л.М. Клівіденко, Білецька Н.В. // Науковий вісник Львівської комерційної академії. Серія «Торгівля, комерція, підприємництво». – Львів, 2015.– Випуск 19. – С. 86-89.

УДК 351.72.07 : [336.145 : 352]

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Луцишина Т. – ст. 2 курсу

Науковий керівник – викладач Циганчук В. А.

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

В умовах структурних змін, які відбуваються в економіці України, одним із пріоритетних постає питання раціонального функціонування такої системи виконання місцевих бюджетів, яка забезпечила б обґрунтоване та доцільне використання фінансових ресурсів країни. З місцевих бюджетів здійснюються видатки на утримання органів місцевого самоврядування, загальноосвітніх, медичних та культурних закладів, що перебувають у віданні відповідних рад. Складна структура місцевих бюджетів, необхідність раціонального і ощадливого витрачання бюджетних коштів, а також потреба встановлення раціонального взаємозв'язку між Державним та місцевими бюджетами і зумовила необхідність запровадження казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Ефективна робота органів Державної казначейської служби України (ДКСУ) в напрямку обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками має забезпечити прозорість у розподілі бюджетних ресурсів, а також удосконалити систему контролю за бюджетними процесами, належним виконанням нормативно-правових актів у всіх сферах бюджетної системи через систему функціонування Єдиного казначейського рахунку.

Значний внесок у дослідження казначейського обслуговування місцевих бюджетів внесли: К. Огданський, П. Петрашко, В. Стоян, Н. Сушко, О. Чечуліна, С. Юрій, С. Булгакова, Л. Єрмоленко, Є. Галушка, Й. Хижник, О. Даневич, О. Охрімівський, Д. Ротар, К. Павлюк, М. Мельник, А. Стівчатий, Л. Гуцаленко, Р. Макуцький, О. Кіреєв, М. Мац та ін.

Проте недостатньо висвітленими залишаються питання казначейського обслуговування місцевих бюджетів як за доходами, так і за видатками у взаємодії з іншими суб'єктами фінансової діяльності та шляхи підвищення його ефективності в умовах розвитку ринкової економіки.

Одним із напрямів підвищення ефективності управління бюджетним процесом на місцевому рівні є удосконалення діючої системи казначейського виконання бюджетів. Зокрема, удосконалення процесу бухгалтерського обліку, фінансової звітності та звітності з виконання бюджетів, управління фінансовими ресурсами.

Державна казначейська служба України, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністерство фінансів України, забезпечує казначейське обслуговування бюджетних коштів і передбачає:

1) розрахунково-касове обслуговування розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, а також інших клієнтів відповідно до законодавства;

2) контроль за здійсненням бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету, взятті бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та здійсненні платежів за цими зобов'язаннями;

3) ведення бухгалтерського обліку і складання звітності про виконання бюджетів з дотриманням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку;

4) здійснення інших операцій з бюджетними